

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEJZŐK EGYLETE, AZ ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYESÜLET ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 8 K. Félévre 4 K. Negyed-
évre 2 K. Külföldre egész évre 12 korona. Papok, tanítók,
gazdasági egyleti tagok és közs. elöljáróknak egész évre 6 K.
a tanító-egylet tagjainak, közs. és körjezőknek 5 K. — Egy
példány ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □em-ként 6 fillér.
Többszöri közlésnél 4 fillérért közöltenek. Nyílt-tér sora 1 K. Hír-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen heten kin-
egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők. — Kéziratok vissza nem adtnak.

Közgazdasági kilátásaink.

A székely ember első sorban gazdálkodó, földműves, kisbirtokos vagy pásztorember — köztudomás és a népszámlálás szerint. Nem nagy számot tesz ki még magok a kereskedők, vargák csizmadíák, iparosok között is azoknak százaléka falukban és városokban, a kiknek maguknak egy-két hold földjük ne volna, jóllehet ma a székelység oly nagy számu, hogy a földbirtokból egy-egy székelyre nem jutna több egy hold földnél — ha megosztanák. E szerint hát a föld, mező és az erdő a székely ember állandó tőkéje, megélhetésének eszköze, létfenntartásának alapja.

Es ez a föld van nálunk 60—70 százalékra lekötve és betáblázva rövid lejáratu váltó, vagy hosszabb lélekzetű jelzálog kölcsönökkel, még pedig igen magas (6—14 százalék) kamattal mellett. Száz székely közül, a többi adós lévén, csupán 30—35 fordíthatja földje és keze jövedelmét önmaga és közterhei ellátására. Ekként a székelynek existenciális alapja van megtámadva. Mint egy mesebéli óriás pók, mely a föld vérét szívja ki csápjaival, úgy szívják ki a csekély jövedelmű és keresetű székely gazda vérét, egyfelől az ő ljesztő mértékben megnőtt igényei, önkiadásai és közterhei, másfelől ezek a kölcsönök, adósságok és betáblázott követelések.

Elállítani a székely gazda vérzését, ha mind-

járt csak pókháló kötéssel is, a minő egy hitel-művelet, olyatén uton-módon, hogy a nagy kamat helyett fizessen kisebb kamatot adósságai után; vállalai terhén, hogy össze ne roskadjon alatta, könnyíteni valamicskét fuvarozással, utépítéssel, len-gyárral; egyszersmind körültekintő, mesterséges, hivatali uton minél több magános és közös jövedelmi tartást nyitani meg előtte azonnal és minél hamarább: ez volt itt a megyében a feladat, ez itt a feladat, ez lesz itt a közgazdasági feladat a jövőben is!

E feladatok megoldásában, úgy látszik, az öntudatos cselekvés bizonyos energiájával jártak el idáig a vármegyének vezetői. A problémát épen a derekán fogták meg, praktikusán, a bajok ütőerén. A székely gazdák kamatterhein könnyítendő, a drága kölcsönt, olcsóbb kölcsönre akarták átváltoztatni, convertáltattak, hogy így aztán gazdaságilag könnyebben mozoghassanak. Ezt lehetővé a Magyar Földhitelintézet ajánlata és jóakaró készsége tette.

5 százalékos kamat és tőketörlesztéssel, 50 esztendőre ad jelzálog kölcsönt a Magyar Földhitelintézet. Hír szerint ezt száznál többen már el is fogadták. Igen kedvező hitelnyújtás ez, el is fogadható, most, ebben a pillanatban, a mai pénzügyviszonyok között. A gazdákon is segít, a pénz is jól van elhelyezve. Csúpan az a baj az intézet által nyújtott hitelben: 1., hogy 200 koronánál kisebb summát nem adhat jelzálogra; 2., hogy a megter-

helt birtoknak csupán fele értékére ad az intézet; 3., hogy a kis existenciákon, a kiken leginkább kellene 100—500 koronáig segíteni, szervezeténél fogva nem segíthet az intézet, a székely pedig compániában nem szeret tartozni s nem is csel-szerű adósságmód az; 4., hogy a zálogkölcsön utóvégre is 1/2 százalék, mi különben viszonyainkhoz képest még mindig alacsony.

Szóval a Földhitel kölcsöne a mai viszonyok között a legjobb segésmódja a székely gazdának, mindazáltal nem végleges s nem ideális mentő eszköz az. A helyileg annyira emlegetett és szorgalmazott Hitelszövetkezet-alkítás sem az. Az ily szövetkezetek önfentartási költsége akkora, olyan nagy, olcsó pénzt nem adhatnak, mert az irodák és igazgatók megesszik a hasznot, minél többen vannak annál inkább.

A Székelyföld megmentésének és messzeható fölvirágoztatásának egyedüli helyes útja-módja és ideális eszköze az, a mit Udvarhelyvármegye törvényhatósága és alispánja, mint eszmét, föliratban és köriratban fölvetett immár: egy Székely Földhitelintézet létrehozása. Igenis, egy kizárólagos székely jelzálog intézetet kell alapítani, mert a mi viszonyaink egész különlegesek és kizárólagosak... ma is, történetileg is... Föld kell pedig azt állítani: állami segítséggel, a székely földi gyümölcsöző vármegyei alapok, községi és havasi földtőkék bevonásával, aláírással, 4 százalékos államilag szavatolt záloglevelek kibocsátásával, az igazgatóságban megyei és állami ellenör-

„SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRCSÁJA.

Titkári jelentés

A Székelyudvarhelyi Jótékony Nőegyesület 1901. évi működéséről május hó 12-től december 31-ig.

A „Székely-Udvarhely” eredeti tárczája.)

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Módosított alapszabályaink értelmében, hogy egyesületünk működési időszakaszai összeessenek a polgári évvel, az évi beszámoló rendes közgyűlés január hó közepén lévén megtartandó, ez alkalommal csak egy fél esztendői munka eredményéről, sőt mivel a május hó 12-én tartott megelőző évi közgyűlés utáni nyári időszak egyesületünk működésére nézve holt saison, így jóformán csak egy pár hónapi munka eredményéről számolhatok be jelen titkári jelentésemben.

Örömmel jelezhetem azonban, hogy egyesületünk ezen rövid idő alatt is az alapszabályokban kitűzött munkakörben igen szép eredményt volt képes felmutatni, fényes bizonyosságot téve ezzel arról, hogy a hol a nők tömörülnek az ember-szeretet zászlója alatt, a hol a nők aegise alatt keletkeznek közhasznú intézmények, ott az áldás nem maradhat el.

S ma, midőn a durva realizmus és materialismus diadalmasan nyomul előre s diadalmas zászlóját intő jelként lobogtatja a legyőzött eszmények szent sírjai fölött; ma, midőn az emberek közönyösek kezdenek lenni minden eszményi dolog iránt, melynek pénzre váltható, realis haszna nincs, inkább, mint valaha, van szükség arra, hogy a nők, kik a természet kegyes adományából a

szépet képviselik nemcsak alakban külsőleg, de a szívből is, a humanismus szolgálatába sorompóba lépve, az emberiség boldogságát, jólétét ők is munkálják azon a téren, melyen szabadon működhetnek anélkül, hogy e miatt szorosabb értelemben vett feladatukat, családi kötelességeiket kellene elhanyagolniuk.

A kultúra fejlődése folytán felszaporodott igények kielégítése, szóval a megélhetés napról-napra nehezebb, az élet nehéz küzdelmében napról-napra növekszik azon embertársaink száma, kik öregség, betegség véletlen baleset, vagy a sorsnak másnemű csapásai folytán nyomorba jutva, nem képesek önerejükön még csak a mindennapi száraz kenyert is megszerezni, az ilyeneken első sorban az állam feladata volna segíteni, mert hiszen a legtöbb bűnnek, erkölcsi sülyedésnek épen a nyomor szokott forrása lenni, de mivel állami életünk még nem jutott el a fejlődés azon fokára, hogy az ember minden viszonyáról gondoskodhassék, így maga a társadalom kénytelen humanus intézmények útján e feladatot teljesíteni.

E humanus intézmények sorában foglal helyet egyesületünk is, mely a kötelességek legnemesbikét, a jótékonyosság gyakorlását, vállalta magára; alkalmat adva ezzel a nőknek, hogy a szívükbe rejtett isteni szikrának, a gyöngye nő legerősebb s ellenállhatlan fegyverének, a szeretetnek segítségével megvalósíthassák e téren azt, mire az erős férfi kar nem képes; bebizonyíthassák, hogy méltók arra a magas pozítra, melyre a civilizatio alárendelt állásukból felemelte, a férfiakkal egyenrangúvá tette, sőt föléjük emelte, mert

hiszen ők is nemcsak akarnak, de tudnak is munkálni s munkájok útján nemcsak, mint a családi élet fentartói és a jó erkölcs őrei, de társadalmi téren is a férfakkal egyenlően hasznos tagjai a hazának.

E magasztos cél szolgálatában választmányunk a most lefolyt egyesületi évben is, az előző évek példájához híven, nem sokat beszélgetve magáról, de annál többen cselekedve, teljesítette nemes hivatását és most az új év küszöbén azért hívtuk össze a közgyűlést, hogy munkánk eredményéről beszámoljunk s egyuttal a jövő évi működés mikéntjére nézve a mélyen tisztelt közgyűlés tanácsait, utasításait kikérjük. A bírálattól nem félünk, sőt szíves bizalommal kérjük azt, mert bármilyen legyen is az, minket a lelkiismerettel teljesített kötelesség öntudata megnyugtat.

Az egyesület ügyei 3 választmányi ülésen intéztettek el az alapszabályok pontos betartásával, miről a jegyzőkönyvnek 1—22 számú határozatai tanuskodnak. A jegyzőkönyvek pontosan vezetve, szabályszerűen hitelesítve rendben vannak. A hozott határozatok végrehajtásáról az elnökség mindig kellő időben gondoskodott.

Választmányunk intézkedései között első helyen említem fel azon nem kevésbé fontos eseményt, hogy Félégházi Antal, pénztáros és a számadás vizsgáló bizottság ajánlatára a Székelyegyleti Első Takarékpénztárban elhelyezett tőkéinket, összesen 814 K 70 f kellő időben, még augusztus hóban az Udvarhelymegyei Takarékpénztárba helyeztük át s így egyesületünk nevezett pénztárat bukasával semminemű veszteséget nem szenvedett.

zessel, Udvarhely mint régi anyaszék középponttal és a régi Marosszék, Csik, Gyergyó, Háromszékre kiterjedő fiókokkal. Ez lesz ideális székely mentő-eszköz.

Ennek a nagyobb szabású közgazdasági akciónak előkészítése és létrehozása közben, minden jószel szerint esni fog a hazai és európai kamatláb, olesóbb lesz a pénz s sikerrel kecsegtet a mivelet. Az év folytán a székelyföldi vasutak kiépítése révén az állami beruházási kölcsönből bizonyára jutni fog egy csekély pénz a Székelyföldnek is. Továbbá ebben az évben tartatik meg a székely kongresszus, a mely generációk számára fog megállapítani az emberek és viszonyok számbavételével a Székelyföldön egy bizonyos közgazdasági és kulturai programot. Az eszmék tisztulni, a helyzet javulni fog a jelek szerint. Mind eme társadalmi és közgazdasági miveletekkel kapcsolatban, sőt azoknak hatásai alatt, a székely Takarékok azután erejüket kereskedelmi, ipari és kissébb gazdasági hitelek nyújtására fogják fordítani és fordíthatják, minden bizonyal olesóbb kamattal. Kebelökben valószínűleg ipari és gazdasági osztályt fognak alakíthatni, a mi kívánatos is volna, termelési, értékesítési és előlegezési ügyekkel. Addig is a takarékokat, mint meglévő közgazdasági erőket, nem szabad csekélyleni, vagy semmibe venni, ha azt akarjuk, hogy azok nyereszkeskedési bankvállalatokból, rendeltetésűkhöz képest jótékony intézetekké váljanak.

Ha e közgazdasági és társadalmi akcióval karöltve fog haladni azután, a jó példával a tisztviselők, papok és tanítók járván elől: a puritán takarékoság, a székely életmód egyszerűsítő, az adminisztratív és igazságszolgáltatás gyorsítása s az erkölcsök regenerálása: akkor mindnyájunk hite, kilátása és reménye közgazdaságilag valóra válik nemcsak e megyében, de az egész Székelyföldön, mit adjon az Isten!

Hunor.

Udvarhely város iskola bizottságának 23/1901 számú átirata folytán, melyben a községi elmi iskola szegénysorsu tanulójának felruházását kérelmezik, kik máskülönb szegénységük és ruhátlan voltuk miatt a téli időszakban kénytelenek lennének az iskolából kimaradni, választmányunk a közönség körében özv. Doros György, egyleti jegyző szives közreműködésével e czélra gyűjtést indított, melynek eredménye 242 K 50 f középpénz és szinte nem remélt mennyiségű ruhadarab lett, melyek részint átalakítva, részint kijavítva adattak át mult év december 12 én a községi iskola igazgatóságával egyetértően Steinburg Ottóné al-elnök, Sándor Mózesné tb. al-elnök és Félégyházi Antal pánztáros jelenlétében özv. Doros György, jegyző által az arra valóban rászorult és érdemes szegény tanulóknak, mely alkalommal kiosztott 8 teljesen új egész rend öltözet, 18 javított és átalakított s így teljesen használható egész öltözet, 15 új és 3 pár javított lábbeli, egyes öltönydarabokat kapott 8 tanuló. Ezenkívül kis lányoknak, felnőtt férfiaknak és nőknek is szép számban osztott ki ruha a karácsonyi segélyezés alkalmával meglelten érdemesebb szegények között es azonkívül a háztól is. A gyűjtést, a begyűlt ruhadarabok kijavítását és átalakítását, valamint az új ruhák beszerzését is özv. Doros György, egyleti jegyző eszközölte a legnagyobb gondal, önzetlen egyszerűséggel s az általa elért szép eredmény legjobban mutatja a fáradhatlan tevékenységet, melyre a nő képes, ha egy ügyet magáévá tesz. A karácsonyi ünnepekre felruházott szegény gyermekek és családok öröme, boldogsága és hála-ja legyen az ő méltó jutalma valóban nemes áldozatkésztségéért.

Az egylet pénztárából kiadott másnemű segélyezések összege 796 K. E tételben szerepel 3 árvaleány neveltetési költsége 456 koronával, a pünkösdi és karácsonyi rendes segélyezés 265 koronával, a bikafalvi árvízkarosultáknak adok 30 K és még 36 koroa rendkívüli segély. A segélyezés iránt benyújtott kérvények elintézése alkalmával ez évben is azon elv lebegett szemünk előtt, hogy a segélyre érdemes szegények anyagi erőnkhez mérten valamennyien segélyezettessenek s így ha csak kis mértékben sikerült is a nyomort enyhíteni, a szenvedőket az öröm néhány sugarával megvizsgálni, törekvésünk nem volt hasztalan. (Vége következik).

Világnapló.

— január 23.

A képviselőház e hó 16-án ujjonnan megkezdette tanácskozásait. Egy néhány határozati javaslat, interpelláció előterjesztése és vagy két vicinális javaslat letárgyalásán kívül élénkebb vitát provokált a véderőre vonatkozó két javaslat, a véderő provizorium és az ujonczok megajánlása. Szóharcz is folyt a honvéd miniszter és egypár ellenzéki képviselő között, de minden nagyobb hullámverés nélkül el lettek fogadva a javaslatok. — Érdekes vendége van székesfővárosunknak. Király, habár nem is uralkodó fejedelem. Ez az érdekes vendég Schwab Károly az amerikai nagy aczéltörzst vezérigazgatója, kit közönségesen aczél királynak hívnak. Az amerikai aczélgyárak szövetkezete képezi a törzstöt s valóságos nagy hatalmat képvisel annak feje, ha elgondoljuk, hogy 600000 rendes munkást foglalkoztat, igazgatása alatt 5—6 millió ember dolgozik és 15 millió ember tartozik ezen hatalmas szövetkezett érdekkörébe. A törzstnek saját vasut vonalai vannak és egy milliárd korona évi munkabért fizet alkalmazottjainak. — Mint már tudva van Tisza Kálmán az abrubbányai kerületnek megválasztott képviselője. Ezen körülményt Széchenyi gróf Ö felsége személye körüli miniszter a király tudomására is hozta, kit a választás kellemesen érintett s Széchenyi gróf utján tudatta Tisza Kálmánnal, hogy neki az egyhangú megválasztás különös örömet okozott. — A képviselőház pénzügyi bizottsága Falk Miksa elnöklésével ülést tartott, a melyben a költségvetésről szóló általános jelentés hitelesített. Ezzel a bizottság a költségvetést végleg letárgyalta s a jelentést Neményi Ambrus előadó heifőn nyújtotta be a képviselőháznak.

Az osztrák képviselőház pénzügyi bizottságában a vániok tételének tárgyalásával indítvány tetetet arra nézve, hogy ezen tétel csak félesztendőre fogadtassék el, mely indítvány azt jelenti, hogy a kormánynak csak július 1-ig volna joga vámot szedni. Böhm-Bawert a pénzügyi politika szempontjából az indítvány elvetését kérte, mert annak megszavazása esetén a kormány pénzügyi politikája iránti bizalmatlanság kifejezését látja s határozatból le vonná a konzekvenciákat. — A nő emancipációt propagáló jelenlegi korszakban is feltűnést kelt egy törvényjavaslat, melyet a norvég képviselőház hozott. Ugyanis törvényjavaslatot fogadott el, mely szerint Norvégiában a nők is lehetnek bírák. — A lengyel forradalom évfordulója alkalmából zajos német ellenes tüntetés volt Lembergen. Nehány száz egyetemi hallgató és munkás forradalmi és hazafias dalokat énekelve a német konzulátushoz vonult, de még idejekorán lovas katonaság által szétverettek. A zavargás ismétlődésétől tartva, a német és orosz konzulátust őrizet alá helyezték. — Berlinből jön az a hír, hogy a szerb trónöröklés kérdése esetleg Sandor király leköszönésével fog megoldatni. Állítólag királyunk öhajára Karagyorgyevics György trónkövetelő fia, Mirko foglalja el a szerb tront.

Hitelügy.

A kisbirtokos és a kisbirtok hiteléről.

A kisbirtokos és a kisbirtok hitelét vagy néyelem szeretetből, vagy felületes vizsgálódás eredményeképpen igen sokan összezevarják. A nagy közönséget e tekintetben nagyrészt a napilapok közgazdasági rovatvezetői befolyásolják s így elintézték azt, hogy e két fogalom ugyanegy. Ebből a téves hitből keletkeztek és keletkeznek aztán azok a zavaros fogalmak és óriási károk, melyeket ma már mindenki, a ki gondolkozik, nyugodtan megállapíthat.

Mikor az 1898. évi XXXIII. t.-cz. alapján az Országos Központi Hitelszövetkezetet megal-

kitották, mindenki nagy reményekkel nézett elébe és azok, a kik ezt az alkotást úgy fogták fel, hogy azt a kisbirtokosok személyes hitele kielégítése forrásul alapították, nem is csatlakozhattak benne, mert erre a czélra kitűnően bevált, fejlődésképes áldás jön a nyomába és tényleg hézagpótló intézménynek bizonyult.

Egyetlen egy kifogást lehetne ez alapítás ellen tenni és ez az, hogy már ma is, mikor még csak 1500 hitelszövetkezet ügyeit kell a központban adminisztrálni, hitellel ellátni, a központi vezetés egy kissé nehézkes és lassu.

Ezen az állapotban, ha még ma nem is, de nemsokára okvetlenül változtatni kell.

Csak hozzávetőleges kimutatást teszünk és ki fog tűnni, hogy milyen óriási méretű munka feloldozása vár az Országos Központra

Ma az 1500 szövetkezet mindenikére átlag számítsunk csak 300 tagot, ez 450,000 tag; számítsuk, hogy ezek egyharmada hitelgennyel lép föl, — ez már 150,000 hitelügylet teljes lebonyolítása. Jóval nagyobb számban, mint Magyarország akármelyik pénzintézetének összes ügyei. Igaz, hogy az összes nem mulja felül az ötven millió koronát, mert nagyrésze ezeknek apró kölcsönügylet és épen mert kis és nem kerek összegekről van szó, a kamattiszámítása is sokkal nehézkesebb, mint egy nagy pénzintézeté.

Ilyen óriási munka-halmaz mellett méltánytalanságot követne el mindenki, a ki az Országos Központi Hitelszövetkezet eljárását gáncsolni, vagy kisebbiteni akarná.

A fejlődés meghozza a föltétlenül szükséges decentralizációt, hogy csakis a legfőbb vezetés maradjon meg a mai Országos Központ kezében,

A mikor ez majd bekövetkezik, meg lesz a kiszáradt hitelének kérdése hazánkban oldva olyan ideálisan, hogy büszkén, bátran példányképpel mutathatjuk fel azt a szervezetet a művelt külföldnek is és hiszem, hogy e szervezetben nyújtott példát sokan fogják utánozni.

A kisbirtok hitelének kérdésében alig történt még valami. A mi történt, az is több kárt, mint hasznot okozott. A kisbirtok hitelének járadék szerűnek kell lenni és a járadék nem mulhatja felül a kisbirtok évi jövedékét. Ha a kisbirtok méltányos hitelét uszorás kamatra vett pénzzel és nem járadék-szerű kölcsönrel elégítik ki, — a mint ma rendszerint történik — úgy az értelmebb kisbirtokost, hogy földjét megtarthassa, rablogazdaságra kényszerítik, hogy a föld hozadéka az uszorás kamatot behozza. Ez azonban előbb-utóbb a föld kimerülésére vezet és bár lassabb tempóban, de mégis a jómódu és józanul gazdálkodó kisbirtokos kisbirtoka az adósságokban eluszik. Csakhogy ekkor már a hitelező is egy kizsárolt birtokhoz jut, melyet vagy megtart magának, vagy hitelbe eladva becsap vele egy jóhiszemű adósság-mentes földmivest, a ki többi birtokának hozadékaiból törlesztgeti e terhes tartozást és ugyanabba a hinárba jut, — ez már igazán önhibáján kívül — melyből elődje teljes vagyoni romlása árán kimenekült. Mondhatom, szép menekülés!

E fenti kép azonban a munkabíró, a föld hozadékat kiforszírozó földmives sorsát ábrázolja.

(Folyt. köv.)

Dr. Gidófalvy István, kir. közjegyző.

Egyházi élet.

Szent-Antal estély. A legközelebbi multban Jung-Cseke Lajos apát-plébános védnöksége és György József szent-ferencz-rendi zárda-főnök elnöklete alatt megalakult Szent-Antal társulat f. hó 21-én este 7 órakor a helybeli róm. kath. elemi iskola nagytermében sikerült Szent-Antal estélyt tartott. Az elnök megnyitóját szépen előadott szavaltatok és ének-számok követték, közben pedig Rosnyai Barnabás sz.-ferencz-rendi áldozár tartalmas felolvasása hangzott el. Az ünnepélyt a védnök apát-

plébános hatásos, szivhez szóló beszéde rekesztette be, a jövő keddre vizionlátást ígérve a szép számmal egybejött közönségnek. Az estélyt Daróczy Erzsike és Lőfi Iluska rendezték. Az 1902. január 28-iki estélyt, mely a róm. kath. főgymnasium dísztermében este fél 8 órakor fog megtartatni, Szabó Teréz és Gergely Ilonka rendezik. Az estély műsora a következő: 1. Ének Sz.-Antalhoz. 2. „Imakönyvem“, szavalja: Flórián Mariska. 3. „A boldogságos szüzhöz“, éneklők: Jánosy Béla és Glozek Ferencz főgymn. tanulók. 4. „Álom“, szavalja: Spaller Józsefné. 5. Czimbalom szóló, előadja: Gróf Lázár Ádám. 6. „Mária az égi kapuőr“, szavalja: Szabó Iluska. 7. „Szűz Anyámhoz“, éneklők: Jánosy Iluska. 8. Felolvasás, tartja: Kovács János főgymn. tanár. 9. „Ávé Mária“, szavalja: Diemár Károly főgymn. tanuló. 10. Ének „Máriához“. Az érdeklődő közönséget szívesen meghívja a Sz.-Antal társulat.

Tisztviselők érdeke.

Válassz Marossy Mózes körjegyző urnak Tordátfalván.

Kedves barátom! Hivatalos lapunk a „Székely-Udvarhely“ 2-ik számában tett kérdéses olyan dió, melyet a mi fogunk megtörni nem képes. Hogy erre nézve én írok neked, oka nem az, mintha talán én tudnám az „egyszerűsítés“-nek csufolt „micsodának“ előnyös voltát. Oh nem. Ezt senki sem tudja. Ezt még Columbus, sem Edison nem tudná feltalálni; mert előnyösségről szó sincs és légy nyugodt, — nem is lesz. Hanem azért írok neked — mert téged eddig okos embernek tudlak, — s bámulok azon, hogy mint ép eszű ember, hogy kérdezhettél ilyen vadat? Ha . . . ha . . . ha!!! De hogy is jut ily örült gondolat eszedbe, „egyszerűsítés“ mely a jegyzők munkáján könnyítsen? Valóban nevetséges dolog ilyenről még álmodni is — itt nálunk Erdélyben. No! azt mondom neked, édes kollega! ily badarságokkal ne rontsd az eszedet, Mert ha még egy ily dolgot felvetnél, okvetlenül Szébenbe kerülsz a gyárvárosi sírgaházba. Tudd meg, —sz, különben már rég tudnod kellene — hogy a jegyző nem arra való, hogy azon könnyítsenek. Az egy olyan állat, — a mely csak arra való — hogy vállát odatartsa a tehernek, melyet rendre mindig új és újabb szokás megrakni, azt vigye a míg bírja; mikor nem bírja, álljon félre az utból, engedjen helyet oda másnak — a ki azzal hitben van — hogy majd ő jobban bírja.

Azt akarom még neked mondani, hogy te igen is sietsz s még mielőtt a valódi „egyszerűsítés“ megszületnék — te már előnyt akarsz benne látni. Boldogok, a kik hisznek, de én Tamás vagyok benne. Egyáltalán a tapasztaltak után azt sem hiszem, hogy az a tisztelt „egyszerűsítés“ (mely tőlünk még annyira van, mint Tordátfalvától London) rajtunk valamit segíteni hivatott lesz. S az jól is van úgy a hogy van. Mire való volna ezen változtatni? Mikor úgy is megy a dolog? Mire való a panasz? Mikor különösen az utóbbi időkben mi magunk mennyi nagyszerű előnyöket szerezünk magunknak jegyzői egyletünk dicséretes buzgósa által? Nem-e a „magánmunkákrólí tarifát“ rendeztük? A fizetés emeltetését megkaptuk? Az adószedés problémáját megoldottuk? Segédmunkaerőt kaptunk (a levegőben). Ezt mind egyleti működésünknek köszönhetjük. No hát már még egyszerűsítést is akarsz? Oh te elégedetlen ember! Hová gondolsz?

Végül még azon jó tanácsot adom neked, hogy a németnek egy mondatával békülj ki te is mint én. E mondás „Still schweigen und weiter dienen“ (magyarul: hallgatni s tovább szolgálni) mert a munka és türelem jutalma egyszer csak

* Szórol-szóra közöljük ezen cikkelyt, mivel lapunk e vármegyei községi és körjegyzőinek is hivatalos közlönye azonban egyes kifejezéseivel nem értünk egyet. Szerk

nekünk jegyzőknek is hoz valamit. Ha egyebet nem, hát az ősz fejet — egy görnyedt hátat és annyi, de annyi nyugdíjat, hogy attól öregségünkre nyugodtan elmehetünk „temető öröknék“.

Egyébiránt — egy jobb jövőt kívánva és ohajtva — vagyok, szerető kollegád Daróczon, 1902. január 16.

Török Lajos, közs. jegyző.

Irodalom.

Uj magyar Shakspero. Igazi irodalmi eseményként ünnepelhetjük azt az örömdetes híradást, hogy a Franklin-Társulat az új esztendő elején a teljes magyar Shakspere-rel kedveskedik a magyar könyvpiacnak. A kiadás a „Magyar Remekírók“ alakjában jelenik meg s a maga egészében igyekszik ehhez a gyűjteményhez simulni. Hat vaskos kötet lesz ez a gyűjtemény, első világirodalmi kiegészítője a „Magyar Remekírók“ könyvtárának. Ára is a magyar klasszikusok után igazodik s a hat erős kötet — körülbelül 220 iv — bolti árát a kiadótársulat díszes kötésben 30 koronában állapította meg ama köteleessége tudatában, hogy a Kisfaludi-Társaság teljes Shakspere-jét mindenkinek hozzáférhetővé kell tennie. — Sőt még tovább is megy. A „Magyar Remekírók“ minden előfizetője e hat kötetet rendkivül kedvezményképen husz koronáért kapja ugyanazon könyvkereskedőnél, hol a „Magyar Remekírók“-ra előfizetett. — Kézbeillő, olcsó, népszerű kiadás lesz ez, a melyben még nem jelent meg Shakspere magyarul. Ilyen klasszikusnak fordítása is klasszikus legyen! Olyan fordításban, a mely nemcsak a legkiválóbb és legmagasabb költők mesterműve, de amely már teljesen közkinccsé vált, egészen tulajdona és vére lett a magyarnak, a melynek minden sora ismerős és kedves a magyar fülnek. Ilyen fordítás a Kisfaludy-Társaság kiadványa, a melynek nemcsak hogy Arany János, Petőfi Sándor, Vörösmarty Mihály, Szász Károly, Léva József, Szigligeti Ede, Arany László, Rákosi Jenő, Greguss Ágost, Győry Vilmos dolgozott, de a melyet megszoktunk, megtanultunk, megszerettünk iskolában, színházban, közéletben. Ezt a teljes Shakspere-fordítást szerzte meg már régebben a Franklin-Társulat, s ezte a kitűnő, az eredetivel vetekvő fordítást adja most közre javított kiadásban. A fordításokat a még élő fordítók újból egybevetik az eredetivel. Az elhalt fordítóknál — Arany, Petőfi, Vörösmarty — a kiadás szerkesztője csak a sajtóhibák kiküszöbölésére szoritkozik, maga a költői mű természetesen érintetlen marad. A másik fontos szempont, mely a Franklin-Társulatot a nagy munka kiadásakor vezeti, az, hogy Shaksperet teljesen kell adni. Shakspere „válogatott“ vagy rövidített kiadása irodalmilag helytelen. Teljes és olcsó, de díszes Shakspere kell a magyar közönségnek. Mint a hogy a biblia csak a maga egészében szentírás, Shakspere sem marad Shakspere, ha szemelvényekből ismerjük meg. — Ez az egyetlen teljes magyar Shakspere s egy hamar nem is igen lehet más. Ezekkel a remek műfordításokkal aligha szállhat versenyre valaki. A kiadásban életrajz is lesz s bevezető tanulmányok, dr Voinovich Géza tollából. — Örömmel várjuk az új Shaksperet, megtermékenyítőjét minden irodalomnak. A kiadótársulat pedig kulturális czélokot is szolgál, midőn Shaksperet, melynek teljes magyar példánya eddig 100 koronába került — husz koronás ár mellett hozzáférhetővé teszi a „Magyar Remekírók“ előfizetőire nézve.

A kolozsvári unitárius collegium irásában és képmében. Szerkesztette és kiadja: Dr Boros György. A magyarországi unitáriusoknak a múlt év szept. 22-én örökre emlékezetes szép ünnepe volt. E napon szenteltetett fel az új és díszes főiskola, melyben van a papnövelde, nyolcz osztályu gymnasium és négy osztályu elemi fiu-iskola. Az új főiskolának épülete imposans, belső berendezése a modern elvek berendezésének hódol. Konvictus-

sal van összekötve, mely intézmény iránt sokaknak lelkében kétség támadott: hogy vajjon a székely székely fiuk mikép lesznek vele? A jövő majd megmutatja . . . Ez alkalomra szerkesztette és adta ki dr Boros theologiai dékán, a fenti című művet, bizonyára azzal a czéllal, hogy a kik nem valának személyesen tanui az ünnepségnek és nem látták a Musák ez új hajlékát, lelki szemeikkel hadd lássák, hadd bámulják. A műben olvashatni tömören írott ismertetéseket az egyház nagyjairól, a régi és új collegiumról, úgy az építész-mérnökről, valamint arról a képmében is díszes lobogóról, melyet a nők ajándékoztak az intézetnek. A régi és új főiskola képein kívül láthatók a műben azoknak a relief szobrok képei, melyek a díszteremben elhelyezve vannak. — A kis mű élvezetes olvasmány, mely olvasás közben felidéz multak emlékét s biztat a szebb jövővel, melyet az annyi zivatart kiállott unitárius teljesen magyar egyház méltán várhat. Az új főiskola és a régi között áll a hatalmas templom, tehát most is tőszomszédok a hitbuzgóság ez iker gyermekei. A régihez kötött emlékek egyre foszladoznak, mert a tudomány, költészet s művészet szellemeit kiűzték az ipar és kereskedelem, a tudományt még csak a Gámán-féle nyomda képviseli, melyben e fenti mű is napvilágot látott. Az iskolában pedig készítik az élet jövő harcosait, vajha azok is csak úgy válnának be, mint a száz évnél öregebb „alma mater“-éi! Akkor . . . akkor valóban beteljesednek a néhai turini szent remete jóslata. A dr Boros könyvecskéjét ajánljuk melegen megszerzésre, ára 1 korona.

Külömfélék.

— **Bedő Albert**, a sz.-kereszturi orsz. képviselő mandátumát e hó 22-én és 23-án tárgyalta a kir. kuria. A petíciót elutasították s így Bedő mandátuma igazolatott. A petícióalók 1800 K költséget fizetnek.

— **Szép katonai ünnepély** volt folyó hó 19-én városunkban. Ugyanis Ő Felsége a cs. és királyi 82-ik gyalogezred helybeli pótzászlóaljeretéhez beosztott Lechky Ferencz I-ső osztályu számvivő-örömmestert hosszú és buzgó szolgálatának legfelsőbb elismerésül a koronás ezüst érdemkereszttel tüntette ki. A feldíszítés reggel fél 10 órakor történt az összes tiszték és legénység jelenlétében. Metzner Lajos őrnagy szép beszédet intézett a 35 évi tényleges szolgálat alatt megöszült kitüntetethez s ezután az érdemkereszttel feldíszítette. Végül pedig Lechky előtt az összes katonaság tisztelgett. Délben fél 1 órakor a tisztí étkezésben diszebed volt, hol a kitüntetett örömmestert az asztalfőre ültették. Ebédközben Metzner Lajos őrnagy Ő Felségét és a kitüntetettet éltette. Mi is gratulálunk a megérdemelt kitüntetéshez.

— **Értesítés.** A szerdai fillérestélyre nem akadt ugyan rendező, de azért az estély a szokásos zenezámokkal megtartatik, miről az érdeklődő közönség tisztelettel értesítetik.

— **Licht Gyula**, udvarhelyjárasi m. kir. állatorvos e hó 17-én Budapesten az állatorvosi állami tisztí vizsgát sikeresen kiállotta.

Eljegyzések. Homolay József zetelaki körjegyző Szabó Gergely földbirtokos leányát Zsuzsikát; Örmösy Árpád zetelaki szabó-mester Bálint István tanító leányát Karolinát és Schuller Frigyes helybeli kalaposmester Lukácsy Gergely kereskedő leányát Ilonkát eljegyezte Zetelakán.

— **Jegyzőválasztás.** Vass Gáspár okleveles jegyzőt Pálfalva székhelylyel e hó 18-án egyhangulag körjegyzőnek választották.

— **Adósságaink.** Az E. M. K. E. udvarhely-megyei és városi választmánya által teljesen biztosított adatok, a telekkönyvi följegyzések alapján, kimutatást készített az udvarhelyvármegyei földbirtokoknak elzálogosításáról. Nem kevesebb, mint **2,011,856** (kétmilliótizenegyezer nyolczszázötvenhat) korona az az összeg, mely súlyos teherként nehezedik székely kisbirtokosainkra 8 nemzetisé-

pénzintézet részéről. Ez azonban csakis az utóbbi 11 év (1890—1901.) sajnos eredménye, de biztos tudomásunk van róla, hogy különösen a nagyszabeni általános takarékpénztár és az Albina már nagyon régen foglalkoznak betáblázásos kölcsönök adásával vármegyénk területén. A föntírt idő alatt az alábbi nemzetiségi pénzintézetek a következő kölcsönösszegeket helyezték el vármegyénkben kisbirtokokra, jelzálogképen: 1. A nagyszabeni általános takarékpénztár 883,740 K; 2. az Albina 146,626 K; 3. a brassói ált. tkptr 128,000 K; 4. a schässburger Gewerbe Spar und Vorschuss-Verein 214,840 K; 5. a schässburger und Hypotheken Verein 586,440 K; 6. a köhalmi takarékes előlegegyet 42,616 K; 7. az orkodi takarékes előlegegyet 800 K; a nagyszabeni földhitelintézet 8,800 K, összesen 2,011,856 koronát.

— **Temetkezési egylet** Ma (vasárnap) d. u. 3 órakor a róm. kath. elemi fiu-iskolában értekezlet lesz a „Székelyudvarhelyi róm. kath. első temetkezési egylet” alapszabálytervezetnek megvitatása céljából.

— **A vármegyei Muzemegyesület** tegnap délután megalakult, melyről jövő számunkban hozunk tudósítást.

— **Gazdasági egyletünk** elég szép érdeklődés mellett tartotta meg a tegnap újra-alakuló közgyűlését, melyet értekezlet és választmányi ülés előzött meg Pálffy Dénes elnöklété alatt. A közgyűlés első tárgya a választásokat vették s az elnöki szék elfoglalására egyhangulag Hollaky főispánt kérték föl, akit külföltség útján hívtak a közgyűlésbe. Hollaky főispán, az új elnök igen szép beszédet mondott s kijelentette, hogy szokásos tevékenységével fölvirágoztatja az egyesület ügyeit minden irányban. Alelnökök: Damokos dr. alispán és Daniel Lajos közgazdasági előadó, pénztárnok Németh Albert, ügyész Soó Rezső dr. lettek. Pálffy Dénest pedig eddigi érdemeinek elismerése jeléül tiszteletbeli elnöknek választották. Majd huszonnégy rendes és négy pótválasztmányi tagot választottak. Hlatky Miklós e. titkár igen érdekes és gondosan szerkesztett jelentést (Közlelbi számunkban hozni fogjuk. Szerk.) terjesztett elő, melyből kifolyólag sok szép eszme került megbeszélésre. A jelentésért elismerést szavazott a közgyűlés s teljes szövegében jvkbe iktatását határozta. A pénztáros jelentését, valamint az évi költségelirányzatot tudomásul vették. Az alapszabályoknak a tagsági díjakra vonatkozó részét megváltoztatták a régi szerint. Ezután az alapítók 50 és a rendes tagok évi 3 koronát fizetnek; ez utóbbiak hat évi kötelezettséggel. A tavaszi közgyűlést jövőre is a központban, az őszit pedig a vármegye különböző pontján levő más-más községben tartják. Függetlenül beveszik a G. E. O. Szövetségének szabályait s az abban való részvételre Hollaky elnököt, Ugron Zoltán és Ugron János választm. tagokat kiküldik. Végül az elnök igen lelkes szavakkal bezárta a közgyűlést.

— **Nőegyleti közgyűlés.** Jótékony nőegyesületünk f. hó 19-én tartotta XXVI-ik évi rendes közgyűlését Steinburg Ottóné, alelnök elnöklété mellett kevés számú közönség jelenlétében. A közgyűlést választmányi ülés előzte meg, melyen 2 segélykérvényen kívül tárgyalatott a számadásvizsgáló bizottság jelentése, mely szerint 1901. apr. 1-től decz. 31-ig bevétel 1783 K 46 f, kiadatok 914 K 44 f, tehát a gyarapodás 869 K 2 f, melylyel az egyesület jelenlegi vagyona 17180 K 97 fillére emelkedett. A jelentés alapján a választmány a pontosan vezetett számadást elfogadva, közgyűlés elé terjeszteni határozta. Sándor Mózes, Dr. Solymossy Lajos és Szabó Árpád, számadásvizsgáló bizottsági tagoknak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. A közgyűlés első pontja volt Szabó Árpád, titkár jelentése a választmány múlt évi működéséről, melyet a közgyűlés Dr. Damokos Andor, választmányi tag hozzájárulása alapján egyhangulag tudomásul vett s szószerint jegyzőkönyvbe írni határozott. Aztán tárgyalta és jóváhagyta a pénztári számadásokat, minek alapján Félegyházi Antal, pénztárosnak ezen számadások terhe alól felmentést megadva, a pontos és lelkiismeretes pénzkezelésért jegyzőkönyvileg is hálás köszönetet szavazott.

— **A helybeli altisztek** e hó 23-iki mulatása kitűnően sikerült. A terem zsufolásig telve

volt közönséggel, melynek soraiban a teljes tisztikaron kívül ott láttuk fő- és alispánunkat is. A műsor minden egyes pontja jó volt. De különösen „Az idegesek” cz. 1 felv. bohózat előadása mulattatta a közönséget. J. Adél k. a., a Sprenz-testvérek, Főrika Antal, Biró Árpád és Sándor István dicséretesen alakítottak. Oblák Ferdinánd pedig helyesen fogta föl monológját s ahoz az előadó tehetséghez jobb tárgyat választhatott volna. Az előkép szintén sikerült. Műsor után reggelig tartó táncz volt. — Másnap este a tisztikar tartott válogatott zeneszámokból álló hangversenyt, melyen szintén sokan résztvettek.

— **A polgári önképző** e hó 27-iki fillérestélyen közreműködnek: Fejes Áron tanár felolvas, Daróczy Ilonka, Csiki Albert, Kovács Paulina szavalnak, Lőrincz László monologot ad elő. Az estély rendezői: Ferenczi Karolina, Hermann Helén, Pál Gyula, Ferenczi Károly.

— **Emléket az agyagfalvi réten!** A Székely emlék alapjává adakoztak: Gyerkes Mihály 814 sz. gyűjtőívén 2 K, Csia György 1207. sz. gyűjtőívén 5 K 20 f; összesen 7 K 20 f. Ehez hozzá adva az udvarhelymegyei takarékpénztárba elhelyezett tőke fél évi kamata 97 K 68 f, teszen 104 K 78 f. Ehez hozzá adva azideig begyűlt 4041 K 76 f, az alap összege tesz 4146 K 54 f. Fogadják a nemes szívű adakozók hazafias adományaiért a végrehajtó bizottság hálás köszönetét. Székely-Udvarhelyt, 1902. január 25. **Ferenczi János**, végrh. biz. pénztárnok.

— **Az O. M. G. E. kivándorlási bizottsága** e hó 29-én (szerdán) d. u. 4 órakor Budapesten, a „Közletken” ülést tart, melynek főtárgyai: 1. Megállapodás az országrészi kivándorlási kongresszusok előkészítésére nézve. 2. Bevándorlási törvény kérdése. 3. Felolvasó estély rendezése. Az ülést Zselensky Róbert gróf, bizottsági elnök hívta egybe.

— **A tudományos kutatások eredménye** balzsam a szenvedésre, mert néha oly kiváló kincs birtokába juttatja az emberiséget, hogy gyötrelmekről, kínoktól szabadul meg. Egy ily kutatás eredménye, hogy a csusz- és köszvényes betegek bajára van egy biztos gyógyító hatású szer. A csusz- és köszvényes betegek olykor évekig keresnek enyhülést bajukra, mert néha 10—15 évig tartó furdóhasználat sem képes enyhülést hozni kínzó fájdalmukra. Ugy a szenvedőknek, mint mindenkinek fontos tudni azért, hogy létezik egy szer, mely e kínzó megbetegedést bizton gyógyítja, mert azok az előkelő orvosi nyilatkozatok s az a sok ezer köszönő levél, melyekbe bárki betekintést nyerhet, kétéstelenül igazolja, hogy a Zoltán-fele csusz kenőcsben egy ilyen szer birunk. A szer készítője Zoltán Béla budapesti gyógyszerész. A kinek gyógyszerárában (Sétátér-utca és Szabadság-tér sarkán) a kenőcs üveg tégelyekben mindenkinek hozzáférhetővé van téve.

— **Az atyhai műkedvelő társaság** e hó 25-én (tegnap) a róm. kath. népiskola javára, az iskola tantermében színelőadással egybekötött kosaras táncmulatságot rendezett. Géczy Istvánnak: Az ördög mátkája cz. 3 felvonásos népszínművét adták elő.

— **Iskolai látogatás.** Vig Albert orsz. iparokt. főigazgató f. hó 20-án érkezett városunkba a helybeli áll ipari szakiskola meglátogatására. 2 napi tapasztalatait a tanári karral tartott tanácskozási ülésen adta elő, ugy a gyakorlati, mint az elméleti tanítás fölött meglegedését fejezte ki.

— **A legnagyobb gyémánt.** Durbonban (Fokföldön) eddig páratlan nagyságu gyémántot találtak. 275 gramm, színe kissé sárgás, de értékét mégis óriási összegre circa 3 millió koronára becsülik. Hogy ez mily nagy összeg, kitűnik abból, hogy ezen árért 5 millió doboz valódi Réthy-féle pemetefü czukorkát lehet venni.

— **Vadházasság akadályokkal.** Gomba számra szaporodik a vadházasság száma s minden számmal egy undok fekély az erkölcsiség testén. Az ember esze megáll azon mindennapi eset hallattira, amidőn apák, anyák dobják oda leány gyermekeiket az erkölcstelen élet karjai közé nem egyszer hitvány kicsinyes érdekért. Hát mért nem

nyer alkalmazást a gyámokról való törvény, mely az ily könnyelmű apákat, anyákat megfosztja joguktól? Vagy miért nem alkalmaznak szigorú törvényt ilyenekkel szemben? A társadalom sujtólása hol késik? Napról-napra kapja szerkesztőségünk a szomorú adatokat, egy-egy ilyen czigány ház a s s á g r ó l, mely míg egyrésztől arcunkba kergeti a vért, másrésztől neveltséges részleteivel kaczagásra indít. H.-Karácsonfalván is a harminczötödik vadházasság szombat este jött létre. A falu egyik első székely gazdája — ki nemes is — leányát adta el ily uton a házatól. A Homoród árán kellett keresztül vinni az új portára s ha a hold világa nem világítja az estét, valóban jégre, vagy rosszabb esetben vizre vitetett volna az új asszony. (Az ilyenek sem nem asszonyok, sem nem leányok. Szerk.) A hidat felszedték volt s annak padlás fáit elusztatták. S midőn a lakadalmosok hidépitéshez fogtak, hallszott innen-onnan az itélet: miért lakadalmaznak éjjel? Az akadály elhárítatott s az új hidon lépett a vadházaspár az új életbe. Mi ugy látjuk, hogy a hidfelszedés jele annak, hogy a nép egyik része utálja az ily fűzfa alatt, balkézről lakadalmazást; vajha a másfele értene a jeltől!

— **Iparosok előadása.** Vasárnap f. hó 26-án d. u. 2 órakor az iparos körben Spaller József szakiskolai tanár tart előadást a tanoncznevelésről.

— **Tartalékos tiszteknek és hadapródoknak** szükséges egyenruhákat és felszereléseket előírás szerint legutániosabban és szolid kivitelben készit Falkenflug és Gottlieb egyenruházati és hadi felszerelési intézete Budapest, IV. Váci-utca 34., Klótild főhercegnő ő cs. és kir. fensége palotájában. Árjegyzéket és egyéb felvilágosítást ingyen és bérmentve küld ezen elsőrangú és megbízható czég. 5—7

— **RÖVID HIREK.** Tetszhalott asszony. Debreczenben Szabó Sándorné a minap meghalt. Már a ravatalra tették, a mikor kezelő orvosa kijelentette, hogy tetszhalott és hosszas dörzsölés után életre is keltette. — **Eltűnt irományok.** A przmisli vártüzérségi irodából fontos katonai iratokat loptak el. Azt hiszik, hogy pénzért adta el a tolvaj külföldön, egy gyanúsított kereskedőt letartóztattak. — **Persa sah látogatása.** Mint hirlik, a persa sah újra ellátogat Európába, vesebaja miatt Marienbadba utazik s meglátogat néhány udvart is. — **Hatszáz halott.** Mexikó államban földrengés volt, a melynek következtében 600 ember meghalt. — **Római temető.** Pervenheimban (Németország) egy római temetőre bukkantak. Eddig 150 sirt ástak ki és a leletek igen érdekesek. — **Szerelmi gyilkosság.** Belinc községben egy kereskedő szemét vetett egy parasztlányra, ki azonban vallomását nem akarta meghallgatni, e miatt vadászfegyverével kétszer rálőtt. A lány azonnal meghalt. — **Szerencsétlenség.** Egy budapesti tehervonat, mely petroleumot szállított, kisiklás következtében oldalt dőlt és a petroleum meggyuladván, az egész vonatot elhamvasztotta. Négy ember meg is sebesült.

Törvénytörvények.

Simó Péter nem Simó Péter. A sz.-udvarhelyi kir. törvénytörvény Simó Péter bözdüjfalvi lakost azért, mert édes anyját megverte, közelebről 1 havi fogházra és 40 K pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés megkezdése végett, Simó Péternek e hó 20-án kellett a kir. ügyészségnél jelentkeznie. A jelzett napon a délutáni félhomályban meg is jelent egy ember s magát Simó Péternek nevezve, a fogházba felvételt. A fogoly-sétáltatás alkalmával egyik fogházormesternek — a ki a főtárgyaláson jelenvolt, mint teremőr — gyanuja támadt, hogy a fogházba felvett Simó Péter nem azonos azzal az egyénnel, a kit a főtárgyaláson elítéltek. Kikérdezés után kitűnt, hogy Simó Péter helyett Kádár Péter vonult be a fogházba, a kinek

a büntetés kiállásáért Simó Péter 30 K ígért. Most bűnpártolás és közokirat hamisítás miatt mindkettő ellen az eljárás megindított: — a valódi Simó Pétert a kir. ügyészség letartóztatta és a fogházba beutalta, — az ál Simó Pétert pedig azonnal a vizsgálóbíró elé állította.

Bűnügyi tárgyalások. A helybeli kir. járásbírósnál, mint büntető bíróságnál e hó 16., 17., 23- és 24-én a következő hivatalból üldözendő vétségek és kihágások kerültek elintézés alá: Vaslában Péterné szentegyházaláhfalvi lakos súlyos testisértés vétsége miatt 20 K pénzbírságra, vagy 1 napi fogházra ítéltetett. Kovács István székelyudvarhelyi lakos pedig sikkasztás vádja alól fölmentetett. Albert András és Sándor Tamás szentegyházaláhfalvi lakosok súlyos testisértés vétségeért 3-3 napi fogházra és 10-10 K pénzbírságra, esetleg e helyett 1-1 napi fogházra ítéltettek; míg Toka Ferencz, Both Imre és Sándor István ezen vád alól fölmentettek. Kovács Mózes bétai lakos lopás vétségeért 1 napi fogházra és Takács Mártonné szombathalvi lakos szintén lopás vétségeért 5 napi fogházra ítéltetett. Ifj. Vas Hajdó János és neje oroszhegyi lakosok tüzvész okozás vétségének vádja alól fölmentettek. Vinczei Ferencz közbiztonság elleni kihágás miatt 3 nap fogházra; Benedek János gyergyószentmiklósi lopás vétségeért 15 napi fogházra és oolítikai jogainak 1 évre való fölfüggesztésére ítéltetett. Hegyi Gáspár szentléleki lakos lopás vétsége büntettnék minősítettven, a kir. ügyészséghez áttétetett. Likmán Károlyné székelyudvarhelyi lakos jogtalan elsajátítás vétségének vádja alól fölmentetett. Kerekes Dénes felsőboldogasszonyfalvi lakos lopás vétségeért 1 napi fogházra ítéltetett. Gabos György máréfalvi lakos lopás vétsége alól fölmentetett. Ungvári Jánosné székelyudvarhelyi lakos lopás vétségében megszüntető végzés; ugyszintén Biró Domokos máréfalvi lakos közcsend elleni kihágás ügyében is. Sándor Mihály lokodi és Sándor Ferencz szentléleki lakosok ellen lopás vétségében — védelejtése folytán — megszüntető határozat hozott.

**Közönség köréből *
Tudomásul.**

Fiátfalva, 1902. január 20.
Sz. Szakács Peter a „Székelység“ január 16-iki számában közre adta azon levelemet, melyet január hó 4-ikén hozzá irtam. Igen helyesen tetted, hisz én is ép azt akartam, hogy nyilvánosságra kerüljön.

Kommentárt is irt hozzá. Erre két pontban kívánok reflektálni. Ő meg (?) jelezi, midőn azt állítom, hogy az ő kérvényezői jó embereim.

Hát hihetem-e, hogy nekem rossz embereim azok, kiket nap-nap után latok, velük emberségesen érintkezem; soha semmit nekik nem vétettem s csekély hatáskörömben — ha voltak érdekeik — azok iránt legjobb tudásom szerint érdeklődtem.

Valami különöst talál abban is, hogy én őket iparosaimnak is nevezem. Hát ha én e szóval valamelyiket megsértettem, hozzá tudomásomra, mert én házához menve kérek tőle bocsánatot.

Ki így ír, az a választás gözében él. Én és gondolom az a tiz kérvényező pedig az alkotmányos kötelességünknek, lekiismeretünk szerint teljesítve (öt évre ezen kötelességünknek eleget téve), folytatjuk rendes foglalkozásunkat és nem tekintjük magunkat ellenségnek azért, hogy az urna más-más oldalán adtuk le szavazatunkat.

Én legalább úgy akarom, ha pedig Sz. Szakács ur nem így akarja, akkor rosszat akar, mert békés polgárok nyugalmát személyes hiszágból elrabolni hiba.

Ugron Zoltán.

* Ezen rovat alatt díjmentesen közlünk minden közérdekű felszólalást a beküldő teljes felelősségével.

Hivatalos rész.

Eltévedt tinó. Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 708-902. alisp. Udvarhely város polgármesterének és valamennyi község előljáróságának. Közhírré tétel végett értesítem, hogy farozádi Sándor Domokosnak egy drb 3 éves üsző tinója (mely kékes szőrű, felálló fehéres szarvu, balszarván F. bélyeg balfülnél fülbevaló, nyakán kolomp, fején istráng) január hó 3-án eltévedt. Székely-Udvarhelyen, 1902. január hó 15-én. Dr Damokos, alispán.

Sertésvész. Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 1064-902. alisp. Udvarhely város polgármesterének és valamennyi község előljáróságának. Közhírrététel végett értesítem, hogy Székely-Udvarhely város sertés állományában a sertésvész szörványosan fellépvén, az udvarzárlat elrendeltetett. Sz.-Udvarhelyt, 1902. évi január hó 21-én. Dr Damokos, alispán.

Szerkesztői üzenetek.

Kiváncsiak. Helyben. Méltán kaczagott. Mi is jó üzűen neveltünk, mert a Pálmai uraság által hangoztatott 813-901. bftó számú ítéltáblai végzés „megnyirbál“-ása ép úgy nem igaz, mint Pálmai „nemes család szerkesztő“ uraságnak a nevezett ügyben elkövetett s bíróilag szankcionált igaztalan vádaskodása. A táblai végzés indokolását, — miután az a kir. törvényszék vádtanácsának végzését, Pálmai felfolyamodásának elutasításával, helyben hagyta — az ügyet hosszasan tárgyalni nem óhajtván, közölni fölöslegesnek tartottuk. Azonban bármikor és bárkinek betekintés céljából lapunk kiadóhivatalában rendelkezésre bocsátjuk. Pálmai urasággal nemhogy vitába, de még szóba sem állunk. Különben is megmondtuk, hogy a vizbefelő ember a szalmazárhoz is kapkod, hogy életét megmenthesse. Azonban ez még szalmazál sem lehetett az ő részére. Tehát requiescat in pace!...

Többeknek. Térhiány miatt igen sok közleményünk kimaradt.

Apró hirdetések.

8 rovatban minden szót 4 filléért, vastagabb betűvel 8 filléért közöl a kiadóhivatal.

Jó és olcsó asztali és csemegeborok Székely-Udvarhelyt Ferngei Gyulánál kaphatók.

Valódi bort venni akarók kérjenek árjegyzéket Székely Borkereskedéstől Sz.-Keresztur.

Kitünő minőségű friss tea-sütemény kapható naponta Ernst György czukrászatában Székely-Udvarhelyt.

Kiadó lakás. A szombathalvi-utcában. Miskolczy Károly ügyvédnél az emeleti lakrész, mely 3 szoba, konyha, kamra és a szükséges mellékhelyiségekkel bir — 1902. árlilis 24-től kezdődőleg kiadó.

ELET KÖNYVE.

Ingyenes gyógymód.

Eddig gyógyíthatatlan betegségek is feltétlenül gyógyíthatók.

Ára 2 korona.

Kapható: a „Székely-Udvarhely“ kiadó-hivatalában, Betegh Pál könyvkereskedése, könyv-és újságkiadónál Székely-Udvarhelyt.

Hirdetések.

1182. szám folyó 1901. vh.

Arverési hirdetmény.

A sz.-udvarhelyi kir. bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy székelyudvarhelyi kir. járásbírósnak V. 805|2-1901. polg. számú végzése által alsósófalvi Kacsó Samuelnek, képviselve ügyvéd Miskolczy Károly által, parajdi Károly Ferencz és Károly Dániel ellen 56 korona tőke s járuléka iránti ügyben, alpereseknél Parajd községben összesen 842 koronára becsült következő javai u m: Károly Ferencznél: Egy asztagba 28 kalongya buza és rozs vegyesen, hat szekér széna a csűr felső udvarában, egy vasas kerekű hordó szekér, egy vaseke vasas taligával, két ökör fehér szőrű és szarvuak, Károly Dánielnél: két tehén fehér szőrűek és szarvuak, egy ökör borju 1 éves, egy vasas kerekű hordó szekér ezen ingók Parajdon alperesek házánál

vános árverésen el fognak adni, melynél az egyes javak vételáron azonnal fizetendő, esetleg a becsáron alul is a többet ígérőnek el fognak adni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehatónál megtekinthetők. Ezuttal felhivatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, alulirt végrehajtóhoz nyujtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasíttatni

Székelyudvarhelyi bírósági végrehajtótól Sz.-Udvarhelyt, 1902. január hó 11-én.

BIRÓ SÁNDOR s. k.,
kir. végrehajtó.

Sz. 547-902. szb.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegye sz.-kereszturi járásához tartozó Fiátfalva, Szederjes és Magyarfelek községekből alakult körbábai állás lemondás folytán megüresedvén, ezen állás betöltésére ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állással a következő jövedelem jár:

1. 100 korona rendes fizetés.
2. 40 korona lakbér.
3. Minden szülesi eseténél való közreműködési díj 2 korona, vagy természetben egy véka tiszta gabona.

Felhivatnak az érdekeltek, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket f. évi márczius 2-áig annál is inkább adják be, mert a később érkezett folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Sz.-Keresztur, 1902. január 16-án.

GÁLFFY,
főszolgabíró.

Az udvarhelymegyei takarékpénztár részvénytársaság

1902. febr. 16-án é. e. 9 órakor

Székely-Udvarhelyen hivatalos helyiségében tartja

XX.

rendes közgyűlését.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése a lefolyt üzletévről, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztására vonatkozó javaslata és dr. Solymossy Lajos volt vezérigazgató jutalmazása iránt beadott kérelmének tárgyalása.

2. Az igazgatóság és felügyelő bizottságnak szabályszerű felmentése iránti határozata.

3. Székely-Kereszturon egy fiók intézet felállítása és e célból az alapszabály 22. §. 12. pontjának kiegészítése.

4. Az anyaintézetnél és a Székely-Kereszturon felállítandó fiókintézetnél a szükséges hivatalnoki állások rendszeresítése és ezek fizetésének megállapítása.

5. Választások:

A közgyűlésre a t. részvénytulajdonosok azon figyelemzetéssel hivatnak meg, hogy részvényeiket a még le nem járt szelvényeikkel együtt a gyűlés megnyitásáig lehetőleg a megelőző két napon az intézet pénztáránál letenni s magukat igazoló jeggyel ellátni sziveskedjenek.

Az igazgatóság.

Szám. 6773—901.

tkvi

Hirdetmény.

A m. kir. igazságügyminiszter ur 1901. évi augusztus hó 13-án 22135—901. I. M. I. szám alatt elrendelte, hogy a székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatósághoz tartozó **Kápolnás-Oláhfalva** község tkveiben fölvetett mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX. t.-cz., az 1889. évi XXXVIII. és 1891. évi XVI. t.-cz. a tényleges birtokos tulajdonjogainak bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-czben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a tkvi bejegyzések helyesbítése fogantatottassék.

E czélból **helyszíni eljárás** e nevezett községben **1902. évi február hó 24-én** fog kezdődni. Ennélfogva fölhivatnak:

1. Mindazok, a kik e tkvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

2. Mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tkvi bekeblezésre alkalmas okiratok nincsenek, hogy az átírásra az 1886. évi XXIX. t.-cz 15—18. és az 1889. évi XXXVIII. t.-cz 3, 6, 7. és 9 §-ai értelmében a szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal jogaikat a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó tkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét e kiküldött előtt szóval ismerje el, a tulajdonjog bekeblezésre engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek.

3. Azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy e bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyeg-mentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Székely-Udvarhely, 1901. december 30-án.

MIHÁLY JÁNOS,
kir. tvszéki egyes bíró.

2—3

6105|1901. tkvi.

Hirdetmény.

Homoród-Recsenyéd község általános határolásos és közhelyek arányosítása folytán szükségessé vált és az 1892. XXIX. t.-cz. 2. §. 1. b) pontjában említett telekkönyvi átalakítási ügyben az eljárás befejeztetvén, ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1) hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15., 17. §§-ai alapján, ideértve e §§-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5., 6. §§-aiban és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. XVI. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják — e végből törlési keresetüket 6 (hat) hónap alatt, vagyis **1902. július 15. napjáig** bezárólag a tkvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset, annak a harmadik személynek, ki időközben nyilvankönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2) hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 16., 18. §-ainak eseteiben, ideértve ez utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5., 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmondásaikat 6 (hat)

hónap alatt, vagyis az 1902. évi július hó 15. napjáig bezárólag a tkvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog,

3) hogy mindazok, kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az annak folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvankönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik — ideértve azokat is, kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólamlásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz 6 (hat) hónap alatt, vagyis az 1902. évi július hó 15. napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulva után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvankönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. Járásbíróság, mint tkvi hatóság.
Oklánd, 1901. december 30-án.

KONCZ KÁROLY,
kir. albiró.

3—3

6110|1901. tkvi

Hirdetmény.

Ábrahámfalva község általános határolásosítása következtében szükségessé vált és az 1892. XXIX. t.-cz. 2. §. 1. b) pontjában említett telekkönyvi átalakítási eljárás befejeztetvén, ez azzal a felszólamlással tétetik közzé:

1) hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15., 17. §§-ai alapján ideértve e §§-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5., 6. §§-aiban és az 1891. XXIX. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. XVII. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések — vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket 6 (hat) hónap alatt, vagyis **1902. évi július hó 15. napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvankönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2) hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 16., 18. §-ainak eseteiben, ideértve ez utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5., 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmondásaikat 6 (hat) hónap alatt, vagyis **1902. évi július hó 15. napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellenmondásaik többé figyelembe vétetni nem fog;

3) hogy mindazok, kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvankönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólamlásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz 6 (hat) hónap alatt, vagyis

az 1902. évi július hó 15. napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulva után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvankönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. Járásbíróság, mint tkvi hatóság.
Oklánd, 1901. december 30.

KONCZ KÁROLY,
kir. albiró.

3—3

Építések, és építkezéseket

és tervezéseket, valamint költségelirányzatokat teljesen szakszerűen és a kor igényeinek megfelelően a legkényesebb izlésnek is megfelelően köz- és magánépületeket teljes berendezéssel elvállal 40—52

Videki megbízások is a leggyorsabban teljesíttetnek.

Egyszerű levélbeni megkeresésekre azonnali kimerítő tájékozási adatok. Szolid és felelősség melletti munka.

Vladár Ferencz

építő vállalkozó
Székely-Udvarhely, Szombatfalvi-utca saját házában.

Jutányos árak.

Templo javításokat, oltártervezeteket s minden eszakmába vágó dolgokat pontosan elkészít.

BARTHA ANDRÁS

czipészmeister
SZÉKELY-UDVARHELYT,
Kossuth-u. 21.

→ (Zalogház mellett.) ←

Ajánlja a n. é. közönség szives figyelmébe a **Kossuth-u. 21. sz.** (Zalogház mellett) egész ujonnan berendezett **férfi- és női**

készcipő-raktárát

és üzlethelyiségét.

A legfinomabb anyagból a legkényesebb izlésnek is megfelelően készít kello gyorsasággal, tartóssággal, pontossággal, **jutányos árak mellett** férfi-, női- és gyermekcipőket. Sokoldalú tapasztalataira támaszkodva, a n. é. közönség bizalmát és megrendeléseit kéri. 41—52

A segesvári ipar-takarék és előlegezési egylet

a legelőnyösebb feltételek mellett nyujt

nyilt hitelt jelzálogos biztosításra

évi 6% kamatra;

törlesztési jelzálogos kölcsönöket 20 évi egyenlő tőkerészletekben való visszafizetéssel, évi 7% kamatra; törlesztési jelzálogos kölcsönöket 2000 koronánál nem kisebb, 100-al osztható összegekben évi 6% kamatra, melyek 30, 36, 46 vagy 64 félévi, ugy a kamatozást, mint a tőketörlesztést magában foglaló részletekben annuitásokban visszafizetendő.

Bővebb felvilágosításokkal szivesen szolgál az alóírt intézet képviselője, **Siegmond József** borkereskedő ur **Sz.-Udvarhelyt**, kihez a folyamodványok intézendők.

A segesvári ipar-takarék és előlegezési egylet.

Nemzeti irodalmunk legértékesebb alkotásait, a magyar irodalom főműveit

Magyar Remekírók

FRANKLIN-Társulat kiadása

ezim alatt egyöntetű szép kiadásban, 33 kötetben, diszes vászonkötésben adja közre a Franklin-Társulat.

Tartalmazza:

- * Arany János Kisfaludy Károly
- * Arany László Kisfaludy Sándor
- * Balassa Bálint Kölesy Ferencz
- * Bajza József Kossuth Lajos
- Berzsenyi Dániel Madách Imre
- Csiky Gergely Mikes Kelemen
- Csokonay V. M. Pázmán Péter
- * Czuczor Gerg. Petőfi Sándor
- Deák Ferencz Reviczky Gyula
- Eötvös József br. Széchenyi Istv. gr.
- Fazekas Mihály *Szigligeti Ede
- * Garay János Telesi László gr.
- Gyöngyössi I. *Tompai Mihály
- Gvadányi József *Vajda János
- Kármán József *Vörösmarty M.
- Katona József Zrínyi Miklós
- Kazinczy Fer. művein
- * Kemény Zsigm. Népies líra
- Népballadák
- Kurucz-költészet

A Franklin-féle Magyar Remekírók 33 testis kötet felőli a leghevesebbet, mit a magyar szeltem teremtett és hivatalosan arra, hogy minden család könyvtárában legyen.

A Franklin-féle Magyar Remekírók kiállítása méltó a nemzeti mű jelentőségéhez. Kötése pály-

nyertes, művészi, erős angol vaszoktós, a papírja fementes, soha meg nem sárguló; betűi külön e ezera készülnek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 61 kötetes sorozatokban jelennek meg 1902 februártól kezdve és azontul minden félévben egy-egy öt kötetből álló sorozat.

A Franklin-féle Magyar Remekírók előzetesnek külön kedvezményképen a most megjelenő új magyar Shakspeare-kiadás, 6 vaskos kötetben, diszkötésben 20 korona — kivételes árban szállítatik, holott e kiadás bolti ára 30 korona lesz, és az eddig forgalomban volt Shakspeare kiadás 100 koronába került. — Legkiválóbb költőink remekfordításában közli Shakspeare remekait e kiadás, névszerint Arany János, Petőfi, Vörösmarty, Szász Károly, Léva József, Arany László, Rákosi Jenő, György Vilmos átültetésében. Ez az egyetlen teljes magyar Shakspeare, és értékes kiegészítője a Magyar Remekírók gyűjteményének. Megrendelhető a Magyar Remekírók-kal egyidejűleg.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 33 kötetnyi teljes gyűjtemény ára 220 korona, mely összeg havi részletekben törleszthető: a hat kötetes teljes Shakspeare kedvezményára 20 kor. a Remekírók előzetesnek, ha a két mű együttesen rendeltek meg.

Sajto alá rendezik az illető író által és munkájának jellemzését felőli bevezetéssel alátájk:

- Alexander Bernát
- Angyal Dávid
- Badics Ferencz
- Bánóczy József
- Beöthy Zsolt
- Berzeviczy Albert
- Bayer József
- Endrődy Sándor
- Erdődi Béla
- Erdélyi Pál
- Ferenczy Zoltán
- Fraknoi Vilmos
- Gyulai Pál
- Heinrich Gusztáv
- Koroda Pál
- Kossuth Ferencz
- Kozma Andor
- Léva József
- Négyessy László
- Rákosi Jenő
- Riedl Frigyes
- Széchy Károly
- Széli Kálmán
- Váczai János
- Vadnai Károly
- Voinovich Géza
- Zoltvány Irén

E fényes névsor biztosított nyújt arra nézve, hogy a Magyar Remekírók megbízható szöveget adja a felvett munkáknak, s hogy minden elterjedt analló becsú munka lesz.

A Franklin-Társulat által kiadott «Magyar Remekírók» nagy értékét rendkívül emeli, hogy annak kiegészítője a

Teljes Magyar Shakspeare,

a Kisfaludy-Társaság által kiadott s költőink: Arany, Petőfi, Vörösmarty, Szász Károly, Léva, Arany László, Fejes, Greguss, György Vilmos, Lőrinczy-Lehr, Rákosi Jenő, Szigligeti által fordított kiadása. Ez a fordítás ma már magyar remekíró-számba megy, mert azt halljuk a színpadról, ezt idézzük lépten-nyomon; átment a nemzet vérebe.

A teljes magyar Shakspeare-t kedvezményes áron kapják a «Magyar Remekírók» megrendelői, vagyis a hat kötetes diszesen bekötött munkát 30 korona bolti ár helyett 20 koronáért, ha mind a két munkát megrendelik.

Megrendeléseket elfogad minden hazai könyvkereskedés vagy a Franklin-Társulat Budapesten.

MEGRENDELŐ JEGY.

Alólírott könyvkereskedésében
(hol): ezennel rendel

..... péld. Magyar Remekírók 55 kötet 220 kor.

..... * Shakspeare összes színművei 6 kötet 30 kor. helyett 20 kor. kedvezményes áron

..... * Shakspeare összes színműveit 6 kötetben külön (a Magyar Remekírók nélkül) 30 korona bolti áron és kéri a szállítási feltételek közlését.

Hely: Név:

Feller-féle Elsa-Fluid

az „ELSA“ védjeggyel arany- és ezüstérmekkel lett a berlini, londoni, marseillei, nizzai, római és párisi kiállításokon kitüntetve.

Minden tévedést elkerülendő

ezennel felkéretik a t. nagyközönség, hogy az „ELSA-FLUID“ vásárlásánál világosan

„Feller“-féle Elsa-Fluidot

kérjen.

Feller-féle „Elsa-Fluid“

Feller-féle „Elsa-Fluid“

Feller-féle „Elsa-Fluid“

csúzt, megmerevedést, kéz- és lábujjait; szemviznek kitűnő; — főülmulhatatlan hurutnál, köhögésnél, rekedtségnél, láznál, izzadságnál, régi vagy új gyomorbajoknál, étvágytalanságnál, ájulásosoknál, kólikánál, gyomor-nyomásnál, has- és gyomorgörcsöknél és sok más bajoknál. — A halás paciensek saját tapasztalatból írják, hogy a

Feller-féle „Elsa-Fluid“

ki e szert beteginél megpróbálta,

Feller-féle „Elsa-Fluid“

Feller-féle „Elsa-Fluid“

nélkülözhetetlen nép és házi gyógyszert, mely biztos és gyors segítséget nyújt. ezerszer kipróbált kitűnő növény-eszencia-fluid, mely csodás hatással segít és gyógyít a legtöbb betegségnél.

mint azt 12546 elismerő levél igazolja, kipróbált szer fejfájás, fülzúgás; idegfájdalom, reszketés, gyengeség, bágyadság ellen; gyógyít fogfájást, rossz szájszagot és erősíti a foghúst; biztosan gyógyít hűlés vagy légvonat által támadt izomfájdalmat, oldalszurást, szaggatást, köszvényt, reumát,

oly bajoknál is gyorsan és biztosan segít, melyek a használati utasításban nincsenek megemlítve. — Nehéz esetekben orvosi tanács veendő igénybe a „FELLER-féle ELSA-FLUID“ mikénti használata miatt, mert számos orvos, azt a legmelegebben ajánlja.

csak az, mely a minden üveghez mellékelt használati utasításban a „FELLER“ nevet viseli és melynek minden üvegje a fönt látható „ELSA“ védjeggyel van ellátva

semmiféle más Fluiddal nem tévesztendő el — és tanácsos határozottan FELLER-féle „Elsa-Fluidot“ kérni. — Óvakodjunk utánzatoktól. — Mindenki, ki a „Feller-féle Elsa-Fluid“ készítőjének egy utánzatot küld, jutalmat kap.

ÁRAK:

- 1 tucat Feller-féle „Elsa-Fluid“ ára postán bárhova bérmentve 5 korona.
- 2 tucat 8 kor. 60 f.
- 3 „ 12 „ 40 „
- 4 „ 16 „ — „
- 12 üvegnek kevesebb nem küldhető postán.

Használati utasítások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek.

Bérmentve és ingyen csomagolással küldi utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után az egyedüli készítő:

„Elsa-fluid-gyár FELLER V. JENŐ, Stubica Templom-utca (Horvátország)

Főraktárak Budapesten: Török József gyógyszer-tára, Király-utca 12., Dr. Egger-Nádor-gyógyszertára, Váczi-körut 17. Zoltán Béla gyógyszer-tára, Nagykorona-utca 23.

BERKECZY LAJOS

ÉPÜLET- ÉS DISZMÜBÁDOGOS

ajánlja minden e szakmába vágó munkáit, u. m.: toronyfedés, házfedés, ócska fedelek javítását utólagos fizetéssel is. Készletben minden bádogos munkák, fürdő kádak, bázi cikkek, konyhaeszközök és kertészeti cikkek. — Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Az üzlet 15 évi fennállása a megrendelések és kiszolgálások kifogástalanságáról és szoliditásáról tanuskodik. Minél számosabb megbízást kér

25—39 tisztelettel:
BERKECZY LAJOS bádogos mester,
Székely-Udvarhelyt.

**A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony - Pain - Expeller**

egy régi kipróbált háziaszer, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölési alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghúléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Raktár: Nagysolymosij Koncz Ármin gyógyszer-tára Székely-Udvarhelyt. 9 - 28

„KEGYELET”

disztemetkezési intézet
Székely-Udvarhelyt, a Főtéren,

Barcsay Károly

divatüzletével egybekötve.

Temetkezéseket egy helyben, mint vidéken legpontosabban, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig eszközöl.

Templomok, kápolnák és termek, sőt egész udvarok gyászavonását is elvállalja. Hullákat exhumáltat s bárholnan elszállítat. Raktárt tart fa- és érc-koporsókból, szemfedelek-, párnák-, szalagok- és egyéb gyászkelekből mindig nagy választékot. Uj gyászkecsik fényes felszerelésekkel, testőrök s az összes temetési személyzet ruházata teljesen magyar. Főelve: olcsó és pontos kiszolgálás. 4—52

Jakabovszky József

czipésmester

Székely-Udvarhelyt (Alsó-piacztér).

Készít mindenféle **térfi-, női- és gyermek-czipőket** a legjobb minőségű anyagból. Javításokat gyorsan és pontosan teljesít. 4—4

„SINGER” varrógépek

legnagyobb választékban

Tibád Ignác

fűszerkereskedésében Székely-Udvarhelyt (Alsó-piacztér) kaphatók részletfizetésre is. — **Nagy raktár** finomított varró-gépolajból, géptűkből, olajokból és a géphez szükséges összes kellékekből. 3—12

**Czepléden
Unghváry László**

300 holdas szőlőtelepe és gyümölcsfaiskolájának, valamint horvátulának részletes árjegyzéke megjelent s kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Vidéki eladók keresz-
tetnek.

Épület- és butorasztalos.

Van szerencsém értesítetnia nagyérdemű közönséget, hogy mindennemű az asztalos iparba vágó munkálatokat elvállalok, így jutányos áron és szolid kivitelen készítek szoba- és konyha-berendezéseket, gazdasági felszereléseket, épületek padolását, ajtókat és ablakokkal való felszerelését, különösen ajánlom remek művi íróasztalaimat, könyv- és írományállványaimat.

Közlegeti jegyzői és bírói irodák teljes berendezését.

Jutányos árak, izléses munka!
Székely-Udvarhelyt, Szombatfalvi-utca. (Saját házában.)

38—52 tisztelettel:
BIRÓ FERENCZ.

A „székely emberhez” Székely-Udvarhelyt.

Tibád Ignác

fűszerkereskedése Székely-Udvarhelyt (Alsó-piacztér).

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a helyi piacon egy a mai kor igényeinek megfelelő

fűszerkereskedést

nyitottam. — Jól berendezett raktáromra felhívom a n. é. közönség becses figyelmét. A fűszer-szakmába vágó összes cikkekben u. m.: a legfinomabb cukor, kávé, orosz- és karaván-theák, szebeni szalámi, amerikai kétszer finomított köölaj. Asztalosok részére a szükséges összes festék, lenolaj-kenczek és mindennemű ecetek stb. — A világhírű aradi lisztek minden számban.

A tenti cikkeknek a legolcsóbb napi árak szerint árusítom.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok

kítunó tisztelettel:

Tibád Ignác.

6—12

Szolid és pontos kiszolgálás.

Uj fűszer-kereskedés!

Kítunó minőségű áru a jelszavam.

<h1 style="font-size: 4em;">B</h1> <p>Grünwald Albert butorkereskedő Brassó, Kapu-u. 47-49. Legnagyobb butorraktár a Reinhart Fülöp aradi butorgyáros hírneves készítményei gyári áron.</p>	<h1 style="font-size: 4em;">U</h1> <p>30 hálószoba 30 ebédlő 50 szalon és több uriszoba barock, renaissance, secessió és ónémet stílusban állandóan raktáron van- nak.</p>	<h1 style="font-size: 4em;">T</h1> <p>Nagy választék szalon-és futó szőnyegekben. Párisi, berlini, brüsseli stb. selyem, peluche szőve- tekben.</p>	<h1 style="font-size: 4em;">O</h1> <p>Kezkesedik kítunó minőségű, rendkívüli olcsó árak mellett. Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.</p>
--	--	---	--

38—52